

ERDELY

Felolós szerkesztő:
RAFFAY ISTVAN

SZOCIÁLDEMOKRATA NAPILAP

Felolós kiadó:
WOLFF SANDOR

Anglia választott

Az angol munkáspárt lehengerelő győzelme és kormányrajutása után most már minden kétséget kizáróan kelles fényében ragyog fel Európa égboltján a béke csillaga. A reakció elleni küzdelem, a munka maradványain sikerének és az összerombolt világ újjáépítésének horizontja nyílt meg a dolgozók nagy tömege számára. Ezen túlmenően pedig — ha az új világrend felállításának munkáját becsülettel befejeztük, a közeljövőben még reánk váró gazdasági nehézségeket leküzdöttük — a biztos békét és jólétet nyújtó jövő lesz munkánk és küzdelmünk megérdemelt jutalma.

A munkáspárt vezére és az új brit kormányelnök: Attlee alaposan átgondolt programmal és elvekkel vette be pártját a választási küzdelembe és állást foglalt amellett az irányvonal mellett, amely annakidején a hadüzenethez és a Churchill-fele koalíciós-kormány megalakításához vezetett. Ugyanakkor hű maradt azokhoz az elvekhez, melyeket Arthur Henderson munkáügyi miniszter korában igyekezett megvalósítani. Ez a program belpolitikai téren: a gazdasági élet megjavítása, a szén-, acél-, vasipar, a közlekedés állami ellenőrzése alá vétele, az árak és bérek összhangbahozása és a lakáshiány gyors megoldása. Külpolitikai téren: elsősorban lehetetlenné tenni a jövőben a háborút és világszerte mindenütt felemelni a tömegek életszínvonalát. A belpolitikát összhangba kívánja hozni a külpolitikával s mindenekelőtt szoros együttműködést akar továbbra is nemcsak két nagy szövetségesével: az Amerikai Egyesült Államokkal és a Szovjetunióval, hanem más nemzetekkel is. A választók megértették ezt a programot és biznak abban, hogy a munkáspárt meg is valósítja a kitűzött célokat.

Nem kell azonban azt hinnünk, hogy a mai választások eredménye a Németország elleni háború befejezése utáni helyzetből adódik. Ez az eredmény már ott gyökerezett a munkásság erejében, akaratában és tudatos előretörésében akkor, amikor még javában dúlt a hitleri eszmék elleni harc. A brit világbirodalom munkástömege már akkor tudta, hogy „az élettér” hozog elmélete mögött megbújó imperialista és tőkésuralkodó rendszer megbukik és ezért megfontoltan, lépésről-lépésre előre haladva vívta ki magának mai győzelmét.

A világ most már jelentős előrehaladás elébe néz és az angol választások eredménye megnyugtató kell legyen mindannyiunk számára.

Szocialista vezetők Erdélyi munkások között

BRASSÓ, július 28. C. Titel Petrescu, a Szociáldemokrata Párt elnöke és Adrian Dimitriu termelésügyi miniszter elvtársaink meglátogatták a nagyszabedű és megyei szociáldemokrata üzemeket és szervezeteiket.

Az angol munkáspárt győzelmére

A reakció világszerte takarodót fujt

Az angol választások nagyszerű eredményeinek következményeként a reakció a világ minden országában takarodót fujt. Európában az angol választások előtt egyes országok, amelyben a demokrácia még nem jutott teljes győzelemre, abban reménykedtek, hogy a munkáspárt elveszti a csatát és ismét felülkereked-

nek azok a sötét elemek, melyek a háború pusztító viharait előidézték. Spanyolországban például Franco lemondott arról a szándékáról, hogy a monarchiát visszaállítsa. Meggyőződött arról, hogy a demokratikus átalakulásnak már nem lehet gátat vetni. Az angol választások eredményének ez az első tanulsága.

Különben a munkáspárt nagy győzelme az egész világon általános örömet keltett. Különösen Szovjet-országra nagy meglepetést okozott, hogy a választások eredménye figyelmeztetés azoknak az országoknak, amelyek még mindig elzárkóznak a demokratikus átalakulás elől.

Augusztus 8-án nyílik meg az angol parlament

LONDON, július 28. A választási eredmények kihirdetése után a munkáspárt győzelmi ünnepélyén Attlee miniszterelnök nagy beszédet mondott. Beszédében kijelentette, hogy a kormány megalakításán kívül két alapvető kérdés foglalkoztatja: a Potsdamba való visszatérése és a

munkáspárt programjának a királyi trónbeszédbé való beillesztése. A miniszterelnök tegnap megbeszéléseket folytatott a munkáspárt több vezető egyéniségével az új kormány összeállításáról. Az új angol parlament királyi trónbeszéddel augusztus 8-án ünnepélyes keretek között nyílik meg.

„Utolsó emberig” akar küzdeni a japán kormány

WASHINGTON, július 28. A Sztalin marsall és Churchill miniszterelnök által aláírt ultimátummal tegnap a japán minisztertanács 3 óra 45 perctől foglalkozott. Az ultimátum azt követelte, hogy Japán feltétel nélkül adja meg magát és teljesítse mindazon a feltételeket, melyeket a szövetségesek alárírtak. A tokiói rádió közlése szerint a japán kormány a feltételeket elfogadhatatlannak minősítette és elhatározta, hogy utolsó emberükig folytatja a háborút.

A távolkeleti hadszíntérről érkező hírek szerint Japán ellen fokozott erővel folyik a támadás. A repülőgépek a nap minden órájában ott vannak Japán fölött, a tengereken pedig megakadályozzák az anyaországnak a harcerekkel való összeköttetését.

Churchill nem tér vissza Potsdamba

London, július 28. A választások eredményének kihirdetése után Churchill volt miniszterelnök alávettelte magát a nép akarataának.

— A brit nép döntött — mondotta hívei előtt a miniszterelnökségi palotában — azt azonban sajnálom, hogy nem engedtem meg nekem befejeztem a Japán elleni háborút. Mindazonáltal ez a tényeken nem sokat változtat, mert Japán hamaros összesomlását nem kerülheti el.

Az új kormány megalakulása után természetesen leváltják a megbukott konzervatív párt valamennyi diplomatáját. Felváltják Halifax lordot, Nagybritannia washingtoni követét, aki állítólag a hitlerizmussal kiegyező politikát képviselt, nemkülönben az athéni angol követet is, akinek ma-

gatartása ellen a munkáspárt már többször kifogást emelt.

Most már bizonyos, hogy Churchill nem megy vissza Potsdamba. Attlee ugyanis meghívta Churchillt, de a volt miniszterelnök visszautasította az ajánlatot és így az új angol küldöttség nélküle tér vissza.

Svájc kikötött akar bérelni

RÓMA, július 28. Olasz diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy Svájc a liguriai öbölben kikötőt akar bérelni. Jól értesült lapok közlik, hogy Svájcnak ez a kérése a szövetségesek előtt van és a kérést jóindulatul támogatják. Savonna lesz valószínűleg ez a kikötő, mint-hogy a júniusi kikötőt a háború során súlyosan megrongálták.

Nem bocsáthatók el a katonai szolgálatból visszatérő alkalmazottak

BUKAREST, július 28. A munkáügyi minisztérium hivatalos közleményben felhívta a vállalatok figyelmét, hogy a katonai mozgósítottakra vagy más szolgálatosokra vonatkozó törvényrendelet 9. cikkének értelmében, leszerelésük után ezeket a

vállalatok kötelesek visszavenni eredeti állásaikba. Az a magánvállalat, amely leszerelt katonai behívott visszavételét elutasítja, köteles kártérítést céljából a volt alkalmazott egyévi fizetését kiutalni.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben megtartjuk a

JEAN JAURÉS-EMLEKÜNNEPELYT

pontosan 11 órai kezdettel, a Városi Színházban. Minden öntudatos szociáldemokrata ott legyen!

Hazaköltöztetik a lengyel menekülteket

LONDON, július 28. Az ideiglenes kormány megbízottja Londonba érkezett, hogy az Angliában tartózkodó lengyelek hazaköltöztetése ügyében megtegye az intézkedéseket. Egyidejűleg intézkedéseket tettek arra is, hogy az Olaszországban tartózkodó lengyeleket is hazaszállítsák.

Szabadon működhetik Romániában a cionista mozgalom

Bukarest, július 28. Teohari Georgescu belügyminiszter kihallgatáson fogadta A. L. Zissut, a Jewish Agency for Palestine romániai megbízottját és B. Rohrliehot, a Romániai Cionista Szervezet elnökét. A miniszter kijelentette, hogy a cionista mozgalom szabadon folytathatja tevékenységét az országban.

Petőfi emlékeztetése

Az egész országban nagy lelkesedéssel ünneplik Petőfi Sándor halálának 96-ik évfordulóját. A bukaresti magyarság az Icoana-kerében a szabadság költőjének tiszteletére ünnepséget rendezett, melyen a főváros magyar lakossága mellett megjelentek a kormány és a román irók képviselői is.

Az ünnepség tullepte a megszóított keréteket. Beigazolta, hogy a mai Romániában valóságosá vált a demokratikus szabadság. A megnyitó beszédet Czifkó Nándor, a Magyar Népi Szövetség bukaresti igazgatóságának elnöke tartotta. Beszédében, többek között, a következőket hangoztatta:

— Folytatnunk kell a harcot a szabadság megerősítésére, Petőfi, Horia, Cloșca és Crișan szellemében.

Utána még többen emelkedtek szólásra, kiemelve a nap jelentőségét és rámutatva a román és magyar nép ama kívánságára, hogy békében és barátságban éljen. Végezetül Vlădescu-Răcoasa a nemzetiességügyi miniszter beszélt, hangsúlyozva az együttélő népek egyenjogúságának fontosságát a közélet és társadalmi élet területén.

A Matei Basarab gimnázium diszertmében este rendezett emlékünnepélyen László Gyula és Mihai Beniuc Petőfi jelentőségéről s a román és magyar nép festériségének szükségéről beszéltek.

